

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 7P/5/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615200458
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5615200458.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Gabrielou Briškovou vo veci starostlivosti o maloletú N. Y., nar. XX. X. XXXX, bytom v N. Y., V. XXXX/XX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov: matky X. F., nar. XX. X. XXXX, bytom v N. Y., V. XXXX/XX a otca Y. Y., nar. XX. X. XXXX, bytom v N. Y., W. X. E. XXXX/XX, za účasti: Resocializačného strediska n.o., V. L., Š. Č. X, T.C., o predĺženie výchovného opatrenia maloletej, takto

rozhodol:

Maloletej N. Y., nar. XX. X. XXXX, sa predlžuje nariadený pobyt v Resocializačnom stredisku, n. o., V. L., Š. Č. X, T., v trvaní jedného roka od právoplatnosti tohto rozhodnutia, čím dochádza k zmene Rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 7P/37/2014-69 zo dňa 17. 7. 2014 o dĺžke trvania výchovného opatrenia.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 23. 1. 2015 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, Odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately doručil súdu podnet na začatie konania o predĺženie doby výchovného opatrenia - pobytu v resocializačnom stredisku maloletej, ktorý jej bol nariadený Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 17. 7. 2014, č. konania 7P/37/2014-69. Doba trvania výchovného opatrenia by mala uplynúť 8. 2. 2015. Zo správy V. L. zo dňa 20. 1. 2015 bolo zistené, že maloletá sa stále nachádza v prvej fáze resocializačného programu. Obdobie progresu, kedy dokázala byť otvorená a prístupná usmerneniam vystriedalo opäť obdobie väčšej stagnácie v psychoterapii osobnosti. Problémom je zvládanie interakčných vzorcov komunikácie, keď sa v jej komunite objavil problémový vzťah k opačnému pohlaviu. Prioritnou sa stala snaha akokoľvek zaujať, vyostřila problematika mentálnej bulímie a sledovania si postavy, atraktivity. S maloletou je preto potrebné intenzívne pracovať, upozorňovať ju na neadaptívne formy správania, jej odklon od cieľov, ktoré si sama predsavzala v progresívnom období. Je potrebné, aby sa dokázala zorientovať v motívoch svojho správania a porozumela ich sebahodnotiacemu potenciálu a nevedomému znižovaniu sebahodnoty a sebaúcty. Maloletá len formálne mení svoj postoj k drogám, nemení však správanie, ktoré bolo s užívaním drog pevne viazané a preto je otázkou len krátkeho času návrat k recidíve. Mieru závažnosti vlastných problémov má tendenciu zľahčovať, podceňovať. Je potrebný dlhodobý resocializačný pobyt k sebaopoznaniu a k znútorňovaniu si motivácie k odlišnému spôsobu života, s prebratím zodpovednosti za seba, myslenie, správanie a emotívu. Výchovné opatrenie plní svoj účel. Matka so zariadením úzko spolupracuje a rešpektuje režim práce zariadenia. Matka súhlasí s predĺžením výchovného opatrenia. Úrad zistil od matky dieťaťa, že o dieťa sa pravidelne zaujíma, telefonicky sa kontaktuje na zariadenie, v ktorom sa maloletá nachádza. Keďže resocializácia maloletých vyžaduje dlhší čas ako je obdobie 6 mesiacov a resocializačný proces nie je ukončený, je potrebné, aby sa maloletej zabezpečila dlhodobá terapeutická starostlivosť. Je preto daný dôvod na predĺženie

výchovného opatrenia. K podnetu bola priložená správa resocializačného strediska V. Ľ. W.. I., Ľ. L. L. U. T., Č. Š. Č. X, ktorá je obsahovo zhodná s tvrdeniami uvádzanými v podnete.

Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 26. 1. 2015, č. konania 7P/5/2015-6 súd začal konanie o predĺženie doby výchovného opatrenia - pobytu v resocializačnom stredisku maloletej, ako aj konanie o nariadenie predbežného opatrenia.

Matka maloletého dieťaťa súhlasila s predĺžením výchovného opatrenia. Hoci nastal určitý posun u maloletej, keďže spočiatku odmietala program resocializačného strediska, je potrebné, aby pokračovala v uvedenom programe. S otcom maloletej hovorila o danom súdnom konaní, vyjadril súhlas s predĺžením výchovného opatrenia.

Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa poukázal na potrebu pokračovania v resocializačnom procese maloletej, s cieľom absolvovať ho úspešne v plnom rozsahu. Maloletá si už uvedomuje svoje nedostatky a dokáže v súčasnosti vyhodnotiť svoje predchádzajúce negatívne správanie.

Resocializačné stredisko navrhlo pokračovať v resocializačnom procese v chránenom prostredí, ktoré obmedzuje prístup maloletej k drogám a kontakt s prodrogovou sociétou, najmä keď v rámci motivácie k liečbe prevažuje oslabenie úsilia a vedomie pozitívneho cieľa. Výchovné opatrenie zatiaľ plní svoj účel.

Maloletá súhlasila s predĺžením výchovného opatrenia. Keby sa teraz vrátila domov, má pocit, že by to nezvládla, ten vplyv okolia. Chce byť normálne dievča, ale nevie, či by to zvládla.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, listinami: pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 7P/37/2014, písomnou správou resocializačného strediska, písomnou správou kolízneho opatrovníka, zistiť nasledovné:

Matka dieťaťa vo svojej výpovedi uviedla, že prvýkrát navštívila resocializačné stredisko v apríli 2015. Hodinu a pol bola komunita so všetkými deťmi, polhodinu boli s dcérou samé. Bolo to prvýkrát, čo sa s dcérou stretli v zariadení, keďže v rámci pravidiel sa ešte nedostala do fázy osobného stretnutia s rodičom. Aktuálne si môžu aj písať, telefonovať ešte nie. Maloletá spočiatku odmietala všetko, čo jej program resocializačného strediska ponúkal. Bojkotovala ho. Maloletá sama uznáva potrebu predĺženia svojho pobytu v zariadení. Ak by vyšla von, bude sa stretávať s dovtedajším okruhom osôb. Zariadenie je veľmi prísne, ale zrejme tie deti to potrebujú. N. sa zmenila. Nemala žiadne pravidlá. Robila si čo chcela. Teraz má všetko nalinkované. Určite jej to prospieva k lepšiemu. Dokázali už spolu normálne komunikovať. Predtým sa takmer nerozprávali. Pozitívne možno hodnotiť aj vzťahy v kolektíve, v ktorom sa maloletá nachádza. Má určitú osobu, ktorá je tam umiestnená a ktorá je jej v rámci programu pridelená. Odporúčaná pobyt v zariadení je 18 až 22 mesiacov, sú tam však deti, ktoré sú v ňom umiestnené už tri roky. Matka preto navrhla obdobie jedného roka na predĺženie výchovného opatrenia, keďže maloletá budúci rok v máji dovŕši plnoletosť. V rámci úrovne terapie v stredisku zatiaľ nie je zapojená do vzdelávacieho procesu. Má ukončenú povinnú školskú dochádzku. Do budúca chce riešiť matka so zamestnancami zariadenia aj túto záležitosť, keďže o pokračovanie vo vzdelávaní prejavila maloletá záujem.

Maloletá vo svojej výpovedi, prostredníctvom dožiadaného Okresného súdu vo Zvolene, opísala svoj denný režim. Ráno vstáva o 6.30 hod, ide podojiť kravu, postarať sa. Je to pre ňu ťažké, keďže vždy robila, čo chcela a tu má režim. Nasledujú raňajky, po ktorých majú komunitu, kde čítajú denné zamyslenia. Komunita jej dosť pomáha v pobyte. Môžu tam vyjadriť svoje emócie z predchádzajúceho dňa (smútok, hnev) a môže označiť aj osobu, voči ktorej smerujú. Na komunite im rozdeľia úlohy. Maloletá bola aktuálne zodpovedná úlohou plíť drevo ručnou pílou. Poobede majú sankcie. Pri prvej fáze na všetko kašľala. V súčasnej dobe nedostáva veľa sankcií, odrába si ich pol hodinu. Sankcie sú to, čo sa nestihne poobede dokončiť a potom to dorábajú. Nasleduje ďalšie rozdelenie prác. Stále ich tu zamestnávajú nejakou pracovnou aktivitou. Hospodár rozdelí prácu a zatiaľ si čítajú príbehy z knihy Slepáča polievka. Varia si tu sami, striedajú sa. V zime končia s prácami o 16.30 hod a v lete 18.30 hod. Nasleduje aktivita vzdelávacia, čitateľská alebo športová. Majú aj mítingy, ktoré pozostávajú z toho, že keď príde nový člen komunity, povie, s akým problémom prišiel. Dôležité je chodiť na mítingy aj po liečbe, chodia tam ľudia, ktorí ukončili resocializačný proces. Maloletá si drogy nahrádzala sladkým jedlom, teraz neje sladké, dá si napríklad jablko, alebo pani Marcela jej kúpi jogurty. Spať chodia o 22.00 hod.

Pokiaľ ide o vzťahy v komunite, vie sa s každým porozprávať. Ak niekto príde nový, dostane svojho súrodenca. Maloletá N. má dievča, keďže je v druhej fáze procesu, môže mať za súrodenca aj chlapca. Bývajú na izbe, kde je 10 dievčat. S chlapcami si rozumie viac, ale učí sa fungovať aj s dievčatami. Nie je zvyknutá na spoločnosť dievčat. Uvedomuje si, že pobyt v zariadení jej pomáha sa vyliečiť, aj keď niekedy má chuť odísť. Požiadala o skupinu s mamou, s ktorou v kontakte nebola. Bude si môcť s ňou písať a následne aj telefonovať.

Z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn 7P/37/2014-69 bolo zistené, že Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 17. 7. 2014, č. konania 7P/37/2014-69 bolo nariadené maloletej N. Y. výchovné opatrenie a to pobyt v Resocializačnom stredisku n. o., V. L., Š. X, T. v období 6 kalendárnych mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 5. 8. 2014. Súd určil nad výchovou maloletej aj dohľad vykonávaný za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš a resocializačného strediska v období 6 kalendárnych mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia a súčasne uložil uvedeným subjektom podávať písomné správy o vykonávaní výchovného opatrenia jedenkrát za dva mesiace. Z odôvodnenia rozhodnutia bolo zistené, že u maloletej sa nejednalo o jednorázové vadné správanie, v dôsledku čoho bol v záujme jej ďalšieho zdravého vývoja pobyt v resocializačnom stredisku. Maloletá nedokázala prehodnotiť svoje správanie a jeho následky, najmä užívanie návykových látok, odmietla odbornú ambulantnú starostlivosť ako aj odborné poradenstvo v krízovom stredisku v mieste svojho bydliska, napriek vedomosti o následkoch. Z písomnej správy ÚPSVaR Liptovský Mikuláš zo dňa 30. 9. 2014 bolo zistené, že výchovné opatrenie plní svoj účel, maloletá prijala režim resocializačného strediska a deklaruje záujem liečiť sa z drogovej závislosti. Uvedený záver vyplýval aj zo správy resocializačného strediska zo dňa 29. 9. 2014. Z písomnej správy ÚPSVaR Liptovský Mikuláš zo dňa 28. 11. 2014 bolo zistené, že dňa 30. 10. 2014 vykonal orgán starostlivosti o deti návštevu v resocializačnom stredisku. Maloletá sa počas návštevy vyjadrila, že už si zvykla na režim v zariadení, ale zo začiatku sa mu bránila. Ďalej uviedla, že chce sa čo najskôr dostať do druhej fázy resocializačného procesu, aby sa mohla stretnúť s matkou a chce sa zmeniť. Výchovné opatrenie plní svoj účel a je potrebné v ňom naďalej pokračovať. Z písomnej správy resocializačného strediska zo dňa 21. 11. 2014 bolo zistené, že klientka prešla adaptačným obdobím primerane veku, diagnóze a motivácie k absolvovaniu resocializačného programu. Pripravuje sa na prestup do ďalšej fázy, požiadala komunitu o vyjadrenie spätnej väzby k jej správaniu a napredovaniu tak, aby mohla svoje prežívanie a konanie korigovať v súlade s cieľmi komunity. Dôležitou súčasťou práce na zabezpečenie terapie a predchádzaniu recidívy je zásadná zmena životných postojov, hodnôt, tréning zvládania impulzov a reálneho zhodnotenia sociálnych vzťahov. Maloletá potrebuje dlhodobý resocializačný pobyt na osvojenie si takéhoto správania a jeho upevnenia, aby sa stalo prirodzenou výbavou jej konania. Matka úzko spolupracuje so zariadením, rešpektuje režim zariadenia.

Z písomnej správy resocializačného strediska zo dňa 16. 4. 2015 bolo zistené, že maloletá sa nachádza v druhej z 5 fáz resocializačného programu. Nevláda spĺňať požiadavky programu podľa termínov stanovených pre absolvovanie programu (po 3 mesiacoch mali začať pracovať aj s mamou v rámci rodinnej terapie). Neustále stagnuje v schopnosti zvládnuť baživosť po drogách, nevie sa dostatočne koncentrovať na terapiu. Mieru vlastných problémov už nemá tendenciu verejne zľahčovať, vnútorne však stále zápasí s idealistickou predstavou, že zmenu osobnosti a postoj k drogám nepotrebuje. Že disponuje takým arzenálom manipulatívneho správania, ktorým si dokáže dílerov drog pripútať tak, aby mala tovar zadarmo a nie je odkázaná na život, kde sa bude učiť byť samostatná, nezávislá a zarábať si na živobytie ako asociálnym správaním. Zatiaľ len ťažko dokáže prijať predstavu, že by mohla byť úspešná a zručná pri vytváraní si vzťahov s nezištným obsahom, priateľstvo, obetavosť, pomoc. S tým súvisí neustále sa zaoberanie imidžom v podmienkach komunity - sledovanie si postavy, epizódy bulímie, ak zlyhá sebakontrola. Všetky skutočnosti s maloletou sa pomenovávajú a riešia v rámci individuálnej a skupinovej psychoterapie, pokroky sú však obmedzované obdobiami, kedy je craving na drogy príliš silný na to, aby sa dokázala na terapiu koncentrovať. Preto zatiaľ ani nepožiadala o rodinnú psychoterapiu s mamou, vrátane podvedomej tendencie potrestať matku prerušením kontaktu za aktivity smerujúcej k umiestneniu. Maloletá naďalej potrebuje pokračovať v resocializačnom procese v chránenom prostredí, ktoré jej obmedzuje prístup k drogám a kontakt s prodrogovou sociétou, najmä, keď v rámci oscilujúcej motivácie v liečbe prevažuje oslabenie úsilia a vedomie pozitívneho cieľa. Predpokladá sa ešte dlhé časové obdobie umiestnenia, ak klientka prijme za svoje potreby úplne vylúčiť drogy zo svojho života, jej návrat bude musieť byť pomalý, opatrný, s overovaním si svojich schopností skutočne sa cieľa držať pri náhodných kontaktoch s prodrogovou subkultúrou a obnovení spomienok a zážitkov, ktorých euforická

konotácia ďaleko presahovala uvedomovanie si problémov s tým spojených. Výchovné opatrenie plní svoj účel.

Z písomnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 23. 4. 2015 bolo zistené, že Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dňa 29. 9. 2014 si vyžiadal zo strediska správu o psychickom, fyzickom a sociálnom vývine maloletej. Ďalšia správa bola vyžiadaná 19. 11. 2014, 13. 1. 2015, 25. 3. 2015. Návštevu maloletej v zariadení vykonal úrad dňa 30. 10. 2014, kedy bol s maloletou vykonaný pohovor. Šetrenie v rodine bolo vykonané 20. 1. 2015 a 26. 3. 2015. Matka súhlasí s predĺžením výchovného opatrenia. Výchovné opatrenie, ktoré plní svoj účel. Resocializačný proces u maloletej však nie je ukončený, preto je potrebné, aby pokračovala v chránenom prostredí, ktoré jej obmedzuje prístup k drogám a kontakt s prodrogovou sociétou. Zo záznamu ÚPSVaR Liptovský Mikuláš z návštevy zariadenia na výkon výchovného opatrenia zo dňa 30. 10. 2014 bolo zistené, že maloletá uviedla zvyknutie si na pobyt. Na izbe je s deviatimi dievčatami, na starosti ju má staršia sestra. Už sa konečne začala brániť režimu, ktorý tu majú. Chce byť tvrdšia na seba, chce sa čo najskôr dostať do druhej fázy, aby sa mohla stretnúť s mamou. Tu jej všetko došlo, ako sa k nej správala, je jej to ľúto a chce to zmeniť.

V súlade s ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd rozhodol aj v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa, ako aj resocializačného strediska, ktorí boli riadne predvolaní na pojednávanie a nežiadali o jeho odročenie.

Podľa § 37 ods. 3 písm. c), ods. 4, 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov:

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, ak výchovné opatrenia uvedené v ods. 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 osvojiteľov alebo poručníka, ktorým sa o maloleté dieťa osobne stará a ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará a nariadi maloletému dieťaťu:

c) pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovú závislosť.

Ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa ods. 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v ods. 2.

Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol o predĺžení výchovného opatrenia v trvaní jedného roka od právoplatnosti tohto rozhodnutia z dôvodu, že uplynula doba 6 kalendárnych mesiacov, po ktorú bolo nariadené výchovné opatrenie - pobyt v resocializačnom stredisku, pričom resocializačný proces nebol doposiaľ ukončený. Podľa aktuálnej správy resocializačného strediska sa maloletá nachádza zatiaľ v druhej fáze resocializačného procesu, ktorý pozostáva z piatich fáz. Písomnými správami, vyššie uvedených subjektov, ako aj výsluchom účastníkov konania, vrátane výsluchu maloletej, bolo preukázané, že maloletá sa adaptovala v zariadení, postupne sa pripravuje na prestup do ďalšej fázy resocializačného procesu, o ktorú má záujem. Uvedomuje si možný návrat k recidíve, v prípade aktuálneho návratu do svojho domáceho prostredia. Rozhodujúci je však fakt, že si uvedomuje skutočnú potrebu pokračovať v realizácii výchovného opatrenia, napriek pravidlám a režimu v zariadení. Podľa vyjadrenia resocializačného strediska je daný predpoklad dlhšieho časového obdobia umiestnenia maloletej v ňom, aby úplne prijala za svoju potrebu navždy vylúčiť drogy zo svojho života a pri náhodných kontaktoch dokázať sa ovládnuť a nevrátiť sa k predchádzajúcemu negatívnemu konaniu. Pozitívny posun v náprave konštatovala aj matka maloletej, keďže komunikácia medzi nimi sa zlepšila. Obidve majú záujem o stretnutia v resocializačnom stredisku adekvátne jeho pravidlám.

Vzhľadom na štádium resocializačného procesu (druhá fáza z piatich), vyjadrenie resocializačného strediska, ako aj matky a maloletej, adekvátna doba predĺženia výchovného opatrenia predstavuje jeden rok od právoplatnosti tohto rozhodnutia, po uplynutí ktorého už nadobudne maloletá plnoletosť. Rozhodnutie o predĺžení výchovného opatrenia sleduje cieľ zabezpečenia zdravého vývoja maloletej, ochranu jej života a zdravia, keď aj podľa správy resocializačného strediska maloletá zatiaľ len formálne

mení svoj postoj k drogám, pričom je potrebné zmeniť jej vnútorný postoj, ktorý bol s užívaním drog pevne spojený a predísť tak recidíve.

V prípade zmeny pomerov možno podať návrh na zmenu tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.